Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makine Sanayii işçileri sendikasının neşir organıdır.
15 günde bir çıkar
Fiatı 15 Kuruştur.

Yıl: 1. Sayı: 7
16. Şubat 1957 Cumartesi

İdarehane: Cağaloğlu, Nuruosmaniye Cad. No: 38

● İŞÇİNİN REFAHI, MEMLEKETİN İSTİKBALİYLE ALÂKALIDIR.

● SENDİKA, İŞÇİNİN GÜVEN KAYNAĞIDIR.

● SENDİKA, İSTİHSALİ ARTTIRAN BİR VARLIK-TIR.

● İŞE SADAKAT VE BAĞLILIK TÜRK İŞÇİSİNİN ŞİARIDIR.

Sendikalar Kanununun Tadili

Send. Birliği Tasarı Hazırlıyor

Tasarı Türk işçisinin Fikrini ve mütalâsını ifade edecek

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği İdare Heyeti, 7 Şubat 1957 Perşembe akşamı, tarihi toplantılarından birini daha yapmıştır.

Yapılan toplantıya, evvelce davet edilmiş bulunan, merkezi İstanbulda bulunan federasyonların temsilcileri de iştirak etmişlerdir.

Tek gündem maddesi üzerinde yapılan müzakereler, gece sa-

(Devamı 3 üncüde)

Sendikacılığın inkişafı

Kemâl Türkler

Sayın çalışma Vekili Mümtaz Tarhan Bütçe müzakereleri dolayısıyla konuştu; Ve bazı hususları açıkladı, rakamlar söyledi.

Ders almamız gereken bu hususları, hepimiz öğrenmiş bulunuyoruz.

Türkiyede 600 bin işçi vardır. Bunların 200 bini Sendikalarda üyedir. 400 kusür Sendika mevcuttur.

Sendikaların inkişafı hususunda ümit verici gibi görülen bu rakamlar, biz sendikacılar için herhalde sevindirici olmasa gerektir.

Evet, Sendikacılık fikrinin ve teşkilâtının yayılması ve yerleşmesi bakımından düne nazaran inkişafı, bu yolda ileri bir adımdır. Fakat sendikaların inkişafı için lüzumlu olan herhalde bu olmasa gerektir.

İşitiyoruz, duyuyoruz veya okuyoruz: Almanyada yalnız 14 sendika mevcuttur. Ve bütün işçi ekseriyeti bu sendikalara üyedir, muntazaman aidat öderler. Alman işçisinin ikinci Cihan harbinin mütareke ile son bulduğu andan çok kısa zaman sonra sendika kurduklarını duyduğumuz zaman az şaşırmadık.

Binaenaleyh, sendikacılara düşen vazife çok mühimdir.

Mümkün olduğu kadar Branşlar ve iş halları etrafında birleşmek ve toplanmak suretiyle mevcut sendika adedini en asgarisine indirmeliyiz.

İkinci iş olarakta, 600 bin işçinin mümkün olan ekseriyetini, muntazam aidat ödeyen üyeler olarak sendikalara bağlamak yolunda çalışmalıyız.

Mümtaz Tarhan, gene bir sendika kongresinde, Sendikacılık için çok mühim olan

Devamı 3. Sayfada

Tunçbilek'in Tunç bilekli işçileri kongrelerini yaptılar. Maden-iş temsilcileri tezahüratla karşılandı

Kütahya Değirmısaz Kömür İşçileri Sendikasından sonra, Kütahya Tunçbilek Kömür Maden İşçileri Sendikası da, Türkiye Madeniş Sendikasını, 3. 2. 957 tarihindeki kongrelerine dâvet ettiler.

Madeniş Sendikası, bu sevindirici dâveti memnuniyetle kabul etmiş ve Başkan Kemâl Türkler ile Başkan Vekili Cabir Metilli'den müteşekkil bir heyetle dâvete icabet etmiştir.

Madeniş Heyetinin ifadesine göre, Değirmisaz Sendikası gibi, Tunçbileklilerde Madeniş'e en üstün itibarı göstermekten geri kalmamışlardır.

3. 2. 957 Pazar günü saat 11.30 da, Tavşanlı yeni sinema salonunda hakir bir ekseriyetle toplanan kongre, Etibank'ın garp linyitleri işletmesine ait bandonun çaldğığı marşlardan ve İstiklâl marşından sonra, sendika başkanı Mehmet Arıca'nın nutku ile açılmış ve kongre divanı seçimine geçilmiştir. Yapılan seçimde Kongre Başkanlığına

Devamı 3. Sayfada

99 lira Maluliyet Aylığı bağlandı

Türkiye Madeniş Sendikası üyelerinden Eyüp Yalçın'ın maluliyet durumu sigortanın Ankara'daki Genel Müdürlüğüne intikal ettirilmiş bulunuyordu,

Eyüp Yalçın'ın % 41 maluliyet durumu tespit edilmiş ve karşılığında 99 lira maluliyet aylığı bağlanmıştır.

Devamı 3. Sayfada

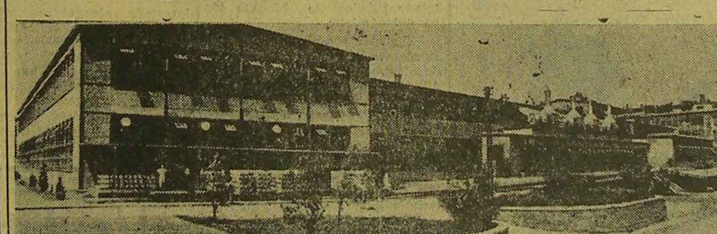
Şakir Zümre Fabrikası işçileri zam istiyor

işveren ile Sendika Ham madde teminine çalışıyor

Sütlücede kurulu Şakir Zümre Madeni Eşya fabrikası işçileri uzun zamandır zam almamışlardır.

Bu sebeple işçiler, önce fabrikanın Sendika Temsilcisi ve işçi mümessillerine müracaat etmişlerdir. Bunun üzerine mümessiller, durumu fabrika müdürü

(Devamı 3 üncüde)

İzmit : Kâğıt Fabrikası

İzmitli Sendikacılar Kardeşlik ve Hüsnükabul örneği verdiler

Türkiye Madeniş Sendikası Reisi Kemâl Türkler ille, Reis Vekili Cabir Metilli, geçen hafta içersinde İzmit kâğıt fabrikalarını ve Selliloz Sanayi'i işçileri Sendikası ile Makina Teknik İşçileri Sendikasını ziyaret etmişler, sendika mensupları tarafından büyük hüsnü kabul ile karşılanmışlardır..

Selliloz Sendikası Reisi Halit Cansever, idarecilerden Sami Bey, Teknik Sendika Reisi ve üyelerden Ali Civeleker, Madeniş idarecilerini, fabrikayı, ve tamamlanmak üzere bulunan 68 adetlik Sümer kooperatif inşaatını gezdirmişlerdir.

Memleketin şirin köşelerinden birinde, memlekket kalkınmasında en mühim vazifelerden birini ikmal etmekte olan işçilerin, ve sendikaların samimiyet ve anlaşma husundaki üstünlüklerini, hayranlıkla gördüklerini ifade eden Madeniş idarecileri, memnunluklarını bildirmekte en kısa zamanda bu muhterem sendikaları İstanbulda bekledikletini söylemektedirler.

(Önümüzdeki sayılarda Müessese ve Sendikalar hakkında röportaj serisini bulacaksınız....

Ihtiyarlık ve Hastalık sigortası kanunları işçiler için yeni faydalar sağladı

Ankara (Hususî muhabirimizden) — Bundan bir müddet evvel kabul edilen malûliyet ve ihtiyarlık kanunu ile hastalık sigortası kanunu resmî gazetede neşrolunmuştur. Malûliyet kanununun neşrinden 3 ay, ihtiyarlık kanunu da neşrini takip eden aybaşında yürürlüğe girecektir.

Malûliyet ve ihtiyarlık sigorta kanunu ile buna tabi olanlar bazı yeni imkânlara kavuşmaktadırlar. Bu kanun ile:

1 — Cenaze masrafları 200 liraya çıkarılmaktadır

2 — Ağır işlerde çalışanlar emeklilik yaşı olan 60 böylece 55 e inmektedir.

(Devamı 3 üncüde)

Yardım Sandığından Faydalanan ve faydalanamayan üyeler

17 doğum 8 ölüm yardımı yapıldı

Geçen sayımızda, birer aylık aidat borçlarından dolayı, bazı üyelerin yardımından mahrum olduklarını bildirmiştik. Bunlardan sıcak çekme fabrikası işçilerinden Hakkı Çınar, haber aldığımıza göre, hatanın fabrika muhasebesinde vuku bulduğunu gösteren, ve müesseseden almış olduğu bir vesika ile tekrar Madeniş Sendikası başkanlığına müracaat etmiştir. Fakat, 31 Ocak 957 de toplanan idare heyeti, gerekli müzakereden sonra, müessesenin hatası olmakla beraber, üyenin de, aidat makbuzları

(Devamı 3 üncüde)

Teneke fabrikasında bır kollektif iş akdi

Ortaköyle kurulu Moj Gabaz Teneke Kutu fabrikasında bâzı sebepler dolayısiyle işçi ile işveren arasında küçük ihtilâfların çıkması sebebiyle durum, işçi ve işveren tarafından Türkiye Maden Sendikasına bildirilmiş, meselenin halli istenmiştir.

Sendika, yıldırım ekibi meseleyi derhal yerinde tetkik etmiş ve hal çaresini tesbit ederek, müessese ve işçi ile bir anlaşma yapmıştır.

Yapılan anlaşmaya göre, işçi çıkarmaları, ancak işçi mümessillerinin veya sendikanın tasvibi, veya teklifi ile yapılacaktır. Bundan başka işçilerin her makul talebi, Mümessiller ve Sendikanın teklifi ile, Müesese ile birlikte yapılacak toplantı da müzakere ile karara bağlanacaktır.

Bunun karşılığında, Mümessiller veya Sendika iş yerinde çalışma nizamını temin edecek

Devamı 3. Sayfada

Işçi Seminerleri Tatil Edildi

İş ve İşçi Bulma Kurumunda, iki haftadır devam etmekte olan A grupu işçi semineri, 15 Şubat 1957 günü Orhan Tuna'nın ders verdiği sırada, Kurumun İstanbul şubesi müdürü Ekmel Zadil, acele tel aldığını seminerin belirsiz bir müddet tatil edilmiş olduğunu dersteki talebelere tebliğ etmiştir. Böylece seminer muvakkaten kapatılmış, sebebinin ne olduğunu bilmeyen işçi okurlar gayri ihtiyarî üzülmüşler, çok faydalanmakta oldukları kursun bir an evvel devamını temenni etmişlerdir.

İst. Sendikaiar birliği bir tebliğ yayınladı
Kanun tâdili ve grev hakkı isteniyor

İstanbul Sendikalar Birliğinin tebliği Sendikalar kanununun Tadili ve grev hakkı isteniyor

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, bu güne kadar işçi kütlesi tarafından istenmekte olan bazı meselelerin artık kanunlaşması zamanının geldiğini ve kanunlaşmalar hususundada müteşekkir olduğumuzu bildiren bir tebli neşretmiştir Haber aldığımıza göre Tebliğ, (Cumhuriyet, Hürriyet, Milliyet, Havadis, Yeni sabah, Yeni İstanbul, Tan Vatan Dünya, Madeniş, Akşam, Hergün, Tercüman, Gündüz, Şehir, Gecepostası, Son posta, Cam—iş.) Gibi muhtelif gazetelere de gönderilmiştir.

Tebliğde ezcümle şöyledenilmektedir:

TEBLİĞ

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği olarak geçen seneler içinde üzerinde ısrarla durulmuş ve tahakkuku için gerekli faaliyetler sarfedilmiş olan umumi işçi isteklerinden bazılarının Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmesinden dolayı sevinçliyiz.

Bunlardan ihtiyarlık, Malûliyet Hastalık ve Analık Sigortalarının tadilini derpiş eden Kanun tasarrısında Devletin Sigorta primlerine iştirak etmesi, ve memleketimizin çalışma şartları göz önünde tutularak ihtiyarlık yaş haddinin 60 tan 55 e indirilmesi hakkındaki taleplerimizin dikkate alınmamış olmasına rağmen Kanun tasarrısı memnuniyet vericidir. Bu kanun binlerce arkadaşımıza faideler sağlıyacaktır. Teşekkür ederiz.

Bu arada tanınmasını arzuladığımız bazı hakların bizlere verilmesi için Hükûmetimizin faaliyetlerine samimiyetle intizar etmekteyiz.

1947 tarihinden sonra kurulup bu güne kadar gelen sendikalar memleket iktisadiyatının daha fazla inkaşafı için kendilerine düşen en büyük vazifeleri ifa etmeleri icap eden devire girmiş bulunuyoruz.

İşyerlerinde büyük olduğu selâhiyetli bir işveren tarafından söylenen mesai saatlarındaki firenin normal sayılan miktara düşürülmesi ve işçinin verebileceği iş gücünün tamamını işine teksif edebilmesi ve bu husus gerçekleştikten sonra bu gücün rasyonel bir şekilde arttırılmasının temini (Batı Demokratik memleketler göz önüne alınarak) İşverenlerin Sendikalarla kollektif akit yapmaları ile mümkün olacağına kaniyiz.

Kollektif akitleri işverenlerin Sendikalarla yapmaları için de grev hakının şart olduğunu sarahaten söylemek isteriz.

Sendikalarımızın ve Birliğimizin öteden beri istemiş olduğu ve üzerinde tamamen ittifak ettiği grev; evvelce de bir çok defalar tebarüz ettirdiğimiz veçhile normal iktisadi ve sempati grevlerdir.

Ayrıca 5018 sayılı İşçi ve İşveren Sendikaları ve Sendika Birlikleri hakkındaki Kanunun günün şartlarına cevap veremediği ve tatminkâr olsadığını günün realiteleri göstermiş bulunmaktadır.

Sendikalar Kanununun tadil edileceğini Çalışma Vekili Sayın Mümtaz Tarhan'ın beyanlarından öğrenmiş bulunuyoruz.

Hükümet işverenler ve işçi temsilcilerinin iştirakile yapılan son Çalışma Meclisinde bu kanunun tadilinde nazarı itibara alınması lâzım gelen hususlar görüşülüp kararlara varılmıştı. Bu kararların dikkate alınacağını ümit etmekteyiz.

Diğer önemli bir mevzu olan Yıllık Ücretli İzin Kanun tasarısının bir an evvel kanuniyet kesbetmesi, çocuk ve aile zamlarının da tahakkukunu arzu etmekteyiz.

Bu konuda sarfedilen faaliyetlere İstanbul İşçi Sendikaları Birliği olarak müteşekkiriz, ancak bu kanun tasarısı ile talebimizin bir an evvel tahakkuk etmesini beklemekteyiz.

Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan bütçe encümeninde konuştu

Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan, Çalışma Vekâleti bütçesinin Bütçe Encümeninde müzakeresi sırasında şu izahatta bulunmuştur:

"— Kalifiye işçi yetiştirilmesine büyük bir ehemmiyet veriyoruz.. Bu mevzuu ile ilgili olarak İzmir'de başladığımız geniş ölçüde çalışmalarımız mevcuttur. Muayyen branşta kalifiye işçi yetiştirmek için teşebbüslerimiz mevcuttur. Çıraklık, aşçı ve garson yetiştirilmesi için okullar açmak istiyoruz..

Hastahanelerin Sağlık Vekâleti ile birlikte idaresi ve icap eden tedbirlerin alınması için müştereken çalışmalraa girişmiş bulunuyoruz.

20 milyon liralık bir sağlık plânı hazırlanmıştır.. Ankarada 350 yataklı bir hastanane ihaleye çıkarılmıştır. İzmirde Bucadaki sanatoryom inşaatının, İstanbuldaki 300 yataklı hastahane inşaatının devam etmekte olduğunu bildiririm.. Ayrıca İstanbulda Anadolu yakasında ve Beyoğlunda 300 er yataklı yeni hastahaneler yapılacaktır. 1959 yılına kadar sağlık sigortasının memlekete teşmili çalışmalarını tamamlıyacağız."

Bundan sonra, grev hakkına temas eden Çalışma Vekili, grev hakkı verilirken, işverene de Lokaut hakkının tanınması gerektiğini, bu sebeple işçiişveren münasebetleri ile sosyal nizam hususunda hükümetçe ele alınmış olan meseleleri tahakkukundan

Çalışma Vekiii

sonra ancak grev hakkının düşünülebileceğini izah etmiş ve devam ederek sendikalar hakkında şunları söylemiştir:

"— Hükûmet olarak sendikalizmin inkişafını arzu ediyor ve bunu temin için istenilen her hizmeti karşılıyoruz, sendikaları idare edecek kurslar açmakta ve bunları lâzım gelen bilgilerle teçhiz etmekteyiz. Şimdiye kadar 22 seminer tertip etmiş bulunuyoruz. 950 senesinde 77 adet olan sendika sayısı 7 yıll içinde şubeleri ile birlikte 402 ye yükselmiştir.

İşçilerin sendika ile olan durumlarına gelince; 600 bin işçiden 200 bini, yâni üçte biri sendikalarda âza bulunmaktadır. Ayrıca sendika binaları inşaat ve teşrifine vesair şekilde yardımlarımız 3 sene içinde 600.000 liraya yükselmiştir.

Bütün bunlar işçilerimizin yarınki kuvvetli haklarını realize etmek için ihrazî teşebbüslerimizdir."

Çalışma Vekili, sözlerine devamla, iş ve işçi emniyetinin sağlanması, hazırlanmış bulunan Teşkilât Kanunu ve Fikri işçileri kanunu gibi meselelerin, Vekâletin en çok üzerinde durduğu hususlar olduğunu söylemiş ve bunların yakında meclise sevkedileceğini bildirmiştir.

Bütün işçilerin sosyal hizmetlerden faydalanması yolunda çalışıldığını, hattâ bütün işverenlerin de bundan faydalandırılması için çalışmalara devam olunduğunu açıklamış, sosyal sigortalar kanunun hazırlandığını, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanların işe alınmadan evvel ve çalışma esnasında 6 ayda bir sıhhî muayenelerinin yapıldığını söylemiştir.

Bu dâvânın içinden:
"KADIN" işçiler meselesi ehemmiyetle ele alınmalı

İstihsalin en mühim unsurlardan birinin, hattâ birincisinin "emek" olduğundan kim şüphe edebilir..

Emeği emek yapan alın terinin sahibi işçi, istihsalde oynadığı rolü bilen, bilerek alın teri döken insandır.. Bedenini ve fikrini bir iş koluna vakfeden bu insanların hemen yanında kadın işçileri de unutmamak lâzım geldi.

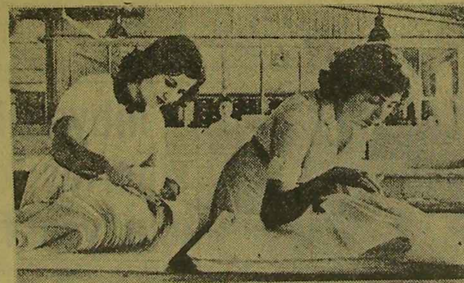
"Kadın işçiler" bir tüm olarak ele alınmalı, bu mevzuda ciddi çalışmalar yapılmalıdır. Harp zamanında erkeğinin silâhına mermi koyan, hattâ bu silâhı hemen erkeğinin yanıbaşında kullanan Türk kadını, sulhta da Türk Milletinin iktisadî kalkınma mücadelelerinde iş koluna igne gücünü harcamaktan çekinmemiştir.

Ancak.....

Cemiyetlerin bekâsı için sosyal beden bir mühim nokta vardır:

Bu arada unutulmaması icadâvaların mevcudiyeti!

Sosyal meselelerde de aile mefhumunun önemi düşünülecek olursa, İstenildiği kadar "Peder şahiyiz" diye bağırılsın, ailede kadının hâkimiyeti inkâr edilemez. Bir aileden kadını çekip alırsak, o ailenin hali nice olur?! Ya cemiyet?!.. O zaman sosyal dâva, cemiyet mefhumu dolayısı ile "iktisadi kalkınma" sabun köpüğüne benzer.

Evet "kadın" bu kadar mühimdir. "Kadın işçi" de, "kadınlığını" unutup pür "işçi" vasfını kazanırsa işte bu tehlikelere hazır olalım.

Kadınlar çalışmasın veya memleketimizde böyle bir tehlike mevcut diye bir iddiamız yok. Sadece Tekstil Sendikasının evvelce yaptığı bir teklifi hatırladım. "Kadın işçiler 6 saat çalışsın" deniyor. Kadınlar Birliği de bu yerinde teklifi destekledi. Fakat halâ bir netice alınmadı.

Bu kadar yerinde bir teklif üzerinde hassasiyetle durulmalı, işçilerin aile içindeki vazifelerini yapmaya imkân verilmelidir. Malûm tekerleme "Ateş olmayan yerde duman tütmez" derler!..

Yıldırım ekibi mümessil seçimi yaptırdı

Bakırköyde kurulu Demir Teknik Atelyesi işçilerinden müracatı üzerine Türkiye Madeniş Sendikası, yıldırım ekibini iş yerinde tetkikler yaptırmış ve yeniden mümessil seçimi yapılmasına karar vermiştir.

Gene Sendika Yıldırım Ekibi vasıtası ile iş yerinde 5-2-957 tarihinde mümessil seçimi yaptırılmış ve M. Ali Uykal ile Ömer Eciroğlu, işçi mümessili seçilmişlerdir. Başarılar dileriz.

Beraber öğrenelim
Yardım neden yapılmadı?

Değirmisaz'lı dostlarımız için bir şeyler karalarken irkildim, Mıstık karşımda idi:

Kâzım emmi

— O.... Buradamısın Mıstık;

— Nerede olmamki Değirmisazdaki arkadaşları sizde dâvet ettiniz mi?

— Ne yaptın Mıstık bizlerin de ayni topraktan olduğumuzu bilmiyor musun?

— Onu demedim:

Böyle bir sual sorman tuhafıma gitti.

— Canım şöyle aklıma geldi de!

Mıstık bizde arkadaşlarımızı yakın zamanda aramızda görmek için teşebbüse geçtik. Heyecanla bekliyoruuz, inşaallah gelirler; bizler de onlarla hasbuhâl eder kolkola girip güzel İstanbulumuzda gezeriz.

— Hayırlısı Allâhdan!

Mıstık:

— Buyurun;

— Senin demek istediğin bu olmasa gerek dilinin altında birşey var, baklayı ağzından çıkar bakalım...

— Şey efendimbugünkü oturumda yardım yapılacak üç arkadaşın kararı alınırken biraz canım sıkıldı.

— Hayır ola yanlış bir karar mı aldık?

— Yok efendim; yok bilâkis yerinde oldu; zira sendikasını seven kimseler aidatının muhakak muhasebeden kesilmesini veyahuttâ temsilci tarafından istenmesini beklemez; onu kendi eliyle seve seve yerine icabında kendi de ulaştırır: Öyle olması lâzım değil mi?

Düşünen arkadaş için tek hareket yolu budur.

Temsilci istemeyebilir; meccanen çalışan arkadaş muhasebe, unutabilir; onu kâr sayıp ta atlatırsan menfaatini felce uğratmış olursun; en küçüğünden en büyüğüne kadar ihmallerimiz yüzünden neler kaybettiğimizi bir düşünsek; icabeden dersi almış oluruz zannederim. Bir arkadaşımız yine fabrikada arkadaşlarına aidat makbuzlarını dağıtıyor kimisi almak istemez, kimisi de yırtıyor bu ne demek arkadaş; onu ben saklayıp muhafaza etmezsem yarın nasıl ispat ederim herhangi bir yanlışlığı nasıl düzeltirim; rica ederim üye arkadaş ne olursa olsun icabeden saygı ve sevgi beslenmezse, adam sende denirse her zaman her yerde işlerimiz yüz üstü kalır. Bunda da kimsenin kabahatı yok demektir; vebali günahı ihmalkârsak bizlere düşen yardım görmesi icapeden arkadaşlar şunlardır: Eyüp Bahariyeden Sıcak Çekmeden Hakkı Çınar, Sütlüce Şâkir Zümreden Ali Demirağ ve Bekir Özdebilir; bu arkadaşlara yardım yapamadığımızdan üzgünüz.

Amma; kongreye sunulup ta kabul edilen tüzüğe hepimizin hürmeti var .Zira, herhangi bir hareket içinden çıkılmaz durumlar yaratabilir, umumun selâmeti göz önünde bulundurulması lâzım, fertlerden ziyade..

— Memnunuz Mıstık:

— Sağol Kâzı emmi; dertleşmemiz lâzım, allahaısmarladık:

— Güle güle, Mıstık, arkadaşlarıma çok çok se'âmlar.

Kâzım Narmanlı

İş emniyeti ve işçi sağlığı

İşyeri iklimi, işçi sağlık ve randıman üzerinde mühim tesirler icra eden meselelerden birisidir.

İş yeri iklimi

a) Suhunet:

İşyeri sıcaklık derecesinin, normalin çok altında veya çok üstünde olması, randıman üzerinde gözle görülür derecede mühim farklar göstermektedir.

Şahısların tekasüfü (İşçilerin çalışırken mutlaka bir kalori neşretmeleri), mahrukat ocaklarının veya fırınların mevcudiyeti, iklim, (Mevsimlerin değişmesi) gibi faktörler, işyeri iklimi üzerinde tesir eden hususlardır.

b) Rutubet ve Kuruluk:

İşyeri ikliminden bahsederken rutubeti unutmamak icabeder. Rutubet bâzı hallerde (Tekstil sanayiinde) işin icabında olabilir.

Akciğer iltihapları üzerinde müthiş tesirleri vardır.

Fazla sıcaklık ve kuruluk, fazla su içmeyi icabettirir. Bilhassa izale fırınları ve ocakları ile demir çekme işlerinde çalışan işçiller fazla su içme ihtiyacını duyarlar. Bu fazla suyu vücut (Ter veya (Sidik) olarak) dışarı atar her iki halde de, suyun vücuuttan atılması, vücuttaki tuz miktarının eksilmesine sebep olur. Bu sebeple bâzı Tıp adamları günde (10 cm. e kadar) Komprimeler halinde işçiye tuz verilmesinin doğru olduğunu kabul etmişlerdir. Bundan baska yüksek sıcaklıkta çallışan işçilere C vitamini ve şeker vermelidir. (Günde 100 gr. Glikoz) fazla suhunet ve rutubet bilhassa teneffüs cihazı hastalıkları yaratır.. Bu sebeple, grip, bronsit ve tüberküloz'a bağlı ölümler çoğalır.

Tüberküloz fazlalaşır. Buna rağmen Tüberküloz meslek hastalığı sayıllmamıştır. Teneffüs yolu hastalıkları bilhassa Madeni Eşya Sanayiinde çalışan işçilerin, halka nispetle iki defa fazla olduğu tespit edilmiştir.

Halbuki memleketimizde bu nispet daha da fazladır. Çünkü, toz, duman, zehirli gazlar suhunet ve rutubete karsı hiç bir işyerinde tam mânası ile gerekli tertibat alınmamıs ve alınmamaktadır. Esasen, kadın, çocuk, veya zayıf olan işçilerin, toz, duman, ve zehirli gazlar içinde soğukta titriverek sıcak ve suhulette ter dökerek çalışmaları yanında bir de az ücretle tam beslenme olmadığı düşünülecek olursa, teneffüs cihazı hastalıkları, bilhassa Tüberküloz meslek hastalığı değildir de nedir? Mevzuatımız veremi meslek hastalığı saymamaktadır. Bu sebeple işyerinin uygunsuz şartları içersinde çalısmaktan mütevellit bircok isciler, sigortadan sadece calısamaz raporu verilerek salıverilmektedir. Bu isciler bu sebeple bir is bulsa bile calısamamaktadırlar. Böylece kötü akibetlere terk edilmis bu zavallılar, ayrıca Veremin canlı organlarını sağlamlara nakletmekte ve Tüberkülozun memlekette çoğalmasına sebep olmaktadır.

Tüberküloz ya meslek hastalığı olarak kabul edilmeli veya ayrıca bir (İş Hastalığı) sınıfı ihdas edilmelidir.

Suhunet ve rutubet öülmleri artırdığı gibi hastalıkların ve iş kazalarının çoğalmasına da sebep olur.

17 derecede çalışanlar arasında kazaların en asgarî nispette olduğu tespit edilmiştir.

Bir maden amelesi de sıcaklık vantilâsyon vasıtası ile 31,7 dden 26,7 dereceye, yâni 5 derece indirilmiş, iş kazalarının üçte ikki nispetinde azaldığı görülmüştür. Brezilya madenlerinde sıcaklık 31 dereceden 28 dereceye yâni 3 derece indirilmiş, 16 ay içersinde öldürücü iş kazası sayısı 20 den 6 ya düştüğü anlaşılmıştır.

Görülüyor ki, işyeri ikliminin işçi sağlığı üzerinde mühim tesirleri vardır.

Fazla sıcak, halsizlik ve zafiyet yaratır. İşçi asabileşir. Yoğunluk artar. Dikkat azalır, ve dolayısiyle hastalık ve iş kazaları artar. Bunlar devamsızlık yaratır. Ve randıman düşer.

Korunma:

İş icabı rutubetin fazla olduğu atmosferde, bünyesi sağlam işçi çalıştırılmalıdır.

Fazlasıcaklık vantilâsyon vasıtası ile düşürülmeli, kışın soğuk zamanlarda ise ısıtma tertibatı ile iş yerleri ısıtılmalıdır. İş icabı olan fazla sıcaklığın düşürülmesine imkân olmayan hallerde işçiler posta posta ayrılmalı, ve sık sık ara dinlenmeleri koymalıdır. Bu ara dinlenmeleri için ayni atmosfer içersinde veya ayni sıcaklıkta temiz havalı dinlenme odaları olmalıdır. Dinlenme, işçiye yeni bir enerji kaynağıdır. Ve dikkati artar, çalışma gücü yükselir. Yapılan tecrübelerde, ara dinlenmelerinin bilhassa randıman üzerinde hayret verici nispette artış kaydettiği anlaşılmıştır.

İşyerinin havalandırma hususunda en tekâmüt tesisat olarak (Air Condition) bir tesis düşünülmüş ve muvaffak olmuştur. Bu tesis vasıtasiyle işyerinin aspirasyon ve vantilâsyon yapılmakta, işyerinin sıcaklığı ve rutubeti istenilen seviyede tutulmaktadır. Tesisat her ne kadar biraz pahalıya mal olmaktaysa da kısa zamanda kendisini amortize etmektedir, çünkü, Aspirasyon ve Vantilâsyon tertibatına lüzum olmadığı gibi, işyerini ısıtma tertibatına da ihtiyaç kalmamaktadır. Bu tesisat memleketimizde yalnız Hilton otelinde mevcuttur. Suhunetin düşürülmesine imkân olmıyan hallerde, o bölmede çalışan işçilere hususi elbiseler verilmelidir. Bu elbiseler içersinden soğuk hava geçmek suretiyle hususi surette hazırlanır.

Mevlüt

Müessif kaza dolayısıyla aramızdan ebediyen ayrılan İdare heyeti bual üyemiz Niyazi Köksal'ın 40 mevlüdü, 17/ Şubat/957 Pazar günü öğle namazını müteakip, sofular camiinde okutulacaktır. (Cami Fatihten Sufulara inen caddenin üzerinde inerken soldadır.)

Bütün üyelerimiz ve ehli din mevlüt-i şerife devetlidir.

Türkiye Madeniş Sendikası

Yardım Sandığı

(Baştarafı 1 incide)

nı aybeay takip etmemesi ve hesap pusulasında sendika aidatının kesilmemiş olduğunu gördüğü halde kesilmiyen aidat için muhasebeye veya sendikaya müracaat etmemesi bakımından üyeyi haksız bulmuş eski kararda ısrar etmiştir.

Diğer taraftan Miller baskül fabrikası sendika temsilcisi Selâhattin Akıncılar, son 4—5 aylık aidatı birden toptan ödediği içni, doğum yardımı alamamıştır. Çünkü, Madeniş yardım sandığı tüzüğünün 9 uncu maddesinde, üyenin aidatını en geç bir ay içerisiinde ödemiş olmasını emretmiştir.

Selâhattin Akıncılar, Madeniş sendikası idare heyetine müracaat etmiş, fakat, idare heyeti, kongrece tasdik edilen tüzük hükümlerinin ihlâl edilemiyeceğini bildirerek reddetmiştir.

Madeniş yardım sandığı tüzüğünün geçici 2. maddesi, eski üyelerin yardımından faydalanabilmesi için, Temmuz 1956 dan itibaren veya Temmuzdan evvel asgarî 250 kuruş aidat ödemeyi şart koşmuş bulunmaktadır. Bu suretle en az asgari 250 kuruştan 6 aylık aidat ödeyen eski üyeler bütün yardımlardan faydalanacaklardır.

Bu sebeple Temmuz 956 dan sonra 250 kuruş aidat ödemeyi kabul eden ve ödeyen eski üyeler geçcii madde hükmünden istifade edememişlerdir. Onlar ancak memişlerdir. Onlar ancak istenilen kıdem müddeti kadar asgari 250 kuruştan aidat ödedikten sonra yardımlardan faydalanacaklardır.

Madeniş Yardım Sandığı, gün geçtikçe üyelere geniş yardımlar yapmakta ve faydalar sağlamaktadır.. Tüzük hükümlerine göre istenilen şartları yerine getirmiş bulunan üyelere, derhal gerekli yardımlar iki dakikada yapılmaktadır. Bunlar bilhassa aidatını vaktinde ve muntazaman, aksatmadan ödeyen üyelerdir. Bu üyelerin bir kısmı, sendika aşkını o derece ileri götürmektedir ki, hakettiği yardımı, sendikaya teberrü ederek sendikasının daha çok gelişmesini istediklerini bildirmektedirler. Böyle olmasına rağmen, hakettikleri yardım mutlak kendilerine verilmekte ve onlarda iş yerlerinde diğer arkadaşlarına örnek olmaktadırlar..

Şimdiye kadar 11 doğum yardımı, 8 ölüm yardımı, 1 askerlik yardımı, 115.90 sosyal yardım yapılmıştır.

Bu yardımlar ıalanlar şunlardır:

Doğum yardımları: Selâhaddin Alpdoğan, Abdullah Tüfekçioğlu, Hüseyin İnan, Mustafa Küçük, Rifat Döner, Mahmut Mehmet Mandır, Osman Akan, Cemal Tıkıç, Azmi Kandemir Şemseddin Varol, Turgut Benk, Necmeddin Başaran, Şükrü Sayım, Osman Ardıç, Dursun Şan, Faruk Üstün, Kemal Karahan.

Ölüm Yardımları: Kemal Karahan, Harun, Pek, Mustafa Demirci, Ömer Karatepe, Mehmet Barış ailesi Nazmiye Barış, Ali Çatak, Remzi Takmaz, Niyazi Köksal ailesi Menşure Köksal,

Sosyal Yardımlar: Mehmet Yaltı'nın çocuğuna 15.90 lira mektep masrafı, Niyazi Köksal'ın mektepli çocuğuna tahsil masrafı karşılığı ayda 100 lira.

Bunlardan başka 7 doğum ve 4 ölüm yardımı ile, 50 lira sosyal yardım ve biri askerlik yardımı karardan çıkmış ödenmek üzeredir.

Sendikalar kanunu

(Baştarafı 1 incide)

at yarıma kkadar devam etmiş ve Sendikalar Kanunun tâdili hususunda mühim kararlar alınmıştır.

Verilen karara göre, Seyfi Güven ve Avni Erakalın'dan mü- Demirsoy, Mehmet İnhanlı, Rıza teşekkil bulunan birliğin mevzuat komisyonu, işyerlerinden izin alarak geceli gündüzlü faaliyet sarfedecek, yerli ve yabancı dökümanları topluyacak, sendikalardan veya ehil şahıslardan fikir alacak, yapacağı çalışmalar neticesinde en geç 25 Şubat 957 tarihindeki Birlik İdare Heyeti toplantısına, bir sendikalar kanunu tasarısı getirecektir.

Komisyonun yapacağı toplantılara, merkezi İstanbulda bulunan federasyonlardan da temsilciler iştirak edecektir.

Komisyon azâlarından birisi, herhangi b esribepHRSHRDFF herhangi bir sebeple çalışmalara iştirak edemezse, yerlerini, Birlik İdare Heyeti üyelerinden Kemâl Türkler, Mücahit Teoman veya Celâl Beyaz alacaktır.

Bundan başka Oleyis Sendikası, Birlik çalışmalarından henüz haberdar olmadığı için, bâzı sendikalara dâvetiyeler yazmış, sendikalar kanununun tâdili istenmiştir. Bu sebeple 9. 2. 957 Cumartesi günü sendika lokalinde yapılan hasbihâl toplantısında, sendikanın önceden hazırladığı, Sendikalar Kanunu Tâdil Tasarısı taslağı dağıtılmış ve yapılacak hareket tarzı hakkında hasbihâl yapılmıştır. Alınan prensip kararına göre, bu faaliyetlerde birliğe intikal ettirilecek, ve 25. 2. 957 de yapılacak birlik toplantısında esasa bağlanacak (Sendikalar Kanunu Tasarısı) üzerinde bütün federasyonlarla birlikte tekrar müzakereden sonra esas tasarı elde edilecek ve bu tasarı hükûmete ve ayrı ayrı Milletvekillerine de gönderilecektir.

Varılan prensip anlaşmasına göre, bu mühim dâvada, bâzı anlaşamamazlıkların ortadan kaldırılarak tek fikirde birleşilmesi istenmiş ve Türkiye Gemi Adamları Sendikası ile, Müstakil Sendikalar Birliğinin de dâveti lüzumlu görülmüştür.

İhtiyarlık sigortası

(Baştarafı 1. de)

3 — Malûliyet aylığı bağlanabilmesi için 5 yıl prim yatırmış olmak kâfi gelmektedir.

4 — 15 yıl sigortalı olanlara emeklilik aylığı bağlanacaktır.

5 — Ölen sigortalının çocuğuna 25 yaşına kadar aylık verilecektir.

6 — Ödedikleri sigorta primleri birkaç yüz liradan ibaret olanlar da her yıl asgarî 720 lira alabilecek - lerdir.

7 — Eski kanunda hasta sigortalılar için 9 ay olan azami tedavi süresi 18 aya çıkarılmıştır. Ayrıca 160 gün yarım ödeme kaydı da kaldırılmıştır.

Hastalık İş Sigortası kanunu

Bu ay başından itibaren yürürlüğe girecek olan hastalık sigorta kanunu da şu kolaylıkları sağlamakta - dır:

1 — Hastalığın ilk üç gününe ait ödeneği alabilmek için eskiden hastalığın 15 gün sürmesi lâzım geliyordu. Yeni kanuna göre bu müddet işçi lehine olarak 10 güne indirilmiştir.

2 — Ödenek almak için lâzım gelen 180 gün prim ödeme müddeti 150 güne indirilmiştir.

3 — Doğumdan önce verilmekte olan 3 haftalık ödenek, işçi lehinde olarak 8 haftaya çıkarılmıştır.

4 — Sigortalılara sigortalının sigortalı olmayan karısının analıktan ileri gelen hastalıkları eskiden tedavi edilmezdi. Yeni kanuna göre bu kimselere hak tanınmıştır.

5 — Sigortalılık hakkını kaybedenler, tedavi edilebilmeleri için 160 gün pirim ödemiş olmak şartını yerine getirmek mecburiyetindeydiler. Yeni kabul edilen kanunda bu şart kaldırılmıştır.

ZAYİ:

İ. E. T. T. İşletmeleri Umum Müdürlüğünden almış olduğum hüviyetimi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisi hükümsüzdür.

İ. E. T. T. İşletmeleri Şehremini Otobüs Garajı 4256 Biletçi

Kısa bir zamanda şöhret yapan sahnelerin en genç dansözü Türkân Şamil

Bütün Dansözleri Beğeniyormuş...

Dansözler arasında yeni bir salgın başladı. Soyunmak!.. Hangi dansöze baksanız O'nu nerede ise anadan doğma vaziyette görmek mümkün olacak....

Kimisi göğsünü, kimisi de kalçalarını açmak için âdeta bir-birleriyle yarış ediyorlar. Allah razı olsun C. Savcılığına bu işin daha ziyade dejenere almasına mâni oldu. Yoksa Avrupalı dansözlere benzerdi halimiz...

Türkân Şâmil, bu tip dansözlere kendini kaptırmayan ve taklid etmeyen tek dansözdür. Kostümleri, giyinişi, kıyafeti tavrı, karakteri ve her haliyle ne karşı çok mmerbuttru ve bütün bu meziyetlerine ilâveten sahnedeki dansı da göz doldurucu ve ilgi toplayıcıdır da...

Sahne tecrübesi pek az olmasına rağmen, bu hanım; hanımcık tavırları sayesindedir ki, çok kısa bir zamanda isim yapmış ve birçok yerlerden ısrarla istenmiştir.. Öyle ki, organizatörlerden program istendiği sırada;

"— Türkân Şâmil şart!..." denilmiş ve başka bir dansöz arzu edilmemiştir.

Türkân Şâmil'in güzel sesi de olduğunu bilmem ki, bilir misiniz?... ..

Fakat o, hiç bir zaman bu sesini birinci plâna almamış ve dansetmeyi tercih ederek güzel figürler göstermeyi danslariyle hayranlarını büyülemeyi tercih etmiştir.

Türkân Şamil, dansözlerin arasında müstesna bir mevkide bulunmasına, en gençleri olmasına rağmen kıskançlıkla zerre kadar alâkası yoktur. Rakiplerini kıskanmayı "küçüklük" sayan bu genç sanatkâr kız,

"— Bütün Türk dansözlerini sever ve hepsini de ayrı, ayrı takdir ederim!.." diyor fakat;

— En çok hangisini seversiniz? Avaline de kolay, kolay;

— Şu, bu, demiyor ve ısrarla,

— Hepsini severim!.. dedikten sonra da ilâve ediyor:

— Benim için ıstisna yoktur!...

Türkân Şâmil, mevcut dansözlere en geç katılmakla beraber pek çoklarını geride bırakmakta o kadar başarı gösterdi ki, kendisini takdir etmemek insafsızlık olur.

Biraz dolgunca olmasına rağmen çok hoşa giden bir vücuda sahip olması Türkân'a çok kısa bir zamanda tutulmasına, sevilmesine ve nihayet her yerden aranmasına vesile oldu. Hele sempatik oluşiyle büsbütün gönülleri fetheden bu genç kız şurada iki-üç sene sonra diğerlerinin papucunu dama atabilir, fakat dansını ilerletmek ve yeni, yeni figürler öğrnemek şartiyle....

Türkân'ın bu kadar kısa bir zamanda tutulması ve aranmasının sebeplerinden başlıcası kıskançlıktan birbirierine girmiş olan meslekdaşlarına ayak uydurmaması ve onları kat'iyen taklit etmemesidir.

Türkân Şâmil'i dedikodu ohaş-r neşr görmek imkânsız gibidir, zira, Türkân, çok ciddi bir babanın şefkatli ve bu işleri anlayan vukuflu himayesindedir ve tek adım ayrı atmak aklından bile geçmemektedir. Turneye, çalıştığı yere, gezmeye, Boğaza, yemeğe hep babasınla giden Türkân Şamil, bu halinden asla şikâyetçi değildir.

Sonra çok da genç olan bu cici kız'ın bütün gayesi, dansözlükte tam bir başarı kazanmak ve sonra da... Evet sonra da, bir yuva kurmak...

Daha doğrusu her kızın arzusu da budur ya!...

Türkân Şamil

Güzel Bir Pozu

Tunç işçiler

(Baştarafı 1 incide)

Lûtfi Tekbudak, Başkan Vekilliğine, Değirmisaz Sendikasının Başkanı İ. Hakkı Ertekin, Kâtipliklere Halit Bıyıklı ve Ahmet Akdağ seçilmişlerdir.

Bir ara İ. Hakkı Ertekin mazeret beyan etmek istemiş fakat, esasen başlangıçta heyecan halinde olan üyeler, gürültü ile bunu reddetmişler, "Her ne olursa olsun, bizim sana olan büyük itimadımız dolayısiyle seni seçtik" demişlerdir..

Kongre divanı başkanın rahatsızlığı dolayısiyle, İ. Hakkı Ertekin'in kongreyi idare etmesini istemiş ve bundan sonra, raporların okunmasına geçilmiştir.

Kongre büyük bir hararetle seyrini devam etmiş, Tunçbilek'in Tunçbilekli işçileri aldıkları kararlarla olgunlukarını göstermişlerdir..

Kongre hitamında Madeniş Reisi, Kemâl Türkler'in konuşması, üyeler tarafından verilen bir takdirle istenmiş ve Madeniş Reisi büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Değirmisaz Sendikasının ve Sakarya Federasyonunun Sabık Başkanı Ramazan Karameşe'nin de konuşması istenmiş ve kısa konuşmasından sonra seçimlere geçilmiştir. (Gelecek sayıda kongreden geniş ölçüde bahsedilecektir..)

Teneke fabrikası

(Baştarafı 1. de)

ve her türlü talebi önce müesseseye bildirecektir.

Anlaşmadan sonra, çıkarılmış bulunan üç işçi tekrar işe alınmış ve yapılan kısa tecrübe müsbet netice vermiştir. Bundan bilhassa işveren de çok memnun olmuştur.. .

Şakir Zümre

(Baştarafı 1 incide)

yetine bildirmişlerdir.

Müessese, en elzem ihtiyaçlardan sonra Krom Nikel'in gümrüklerde bulunduğu halde alamadıklarını, ondan başka pik ham maddesini, vesait veya bâzı sebepler dolayısiyle Karabükten veya dışarıdan temine muvaffak olamadıklarını bildirmiş, bu hususlarda sendika, müesseseye müzahir olursa, ondan sonra zam meselesinin müzakeresinin mümkün olabileceğini bildirmiştir.

Bu sebeple Mümessiller, durumu, Türkiye Madeniş Sendikasına intikal ettirmiş bulunmaktadır.

Sendika, durumu tetkikten sonra, gerekenleri derhal yapacaktır; ve işçilere zam teminine çalışacaktır.

Sabık üç üye tekrar üyeliğe kabul edildi

Vaktiyle Madeniş Sendikasının üyesi bulunan, Ayvansaray çivi fabrikası, işçilerinden Hüseyin Eralp, Naci Budanoz ve Kemal Ayar, aidatlar asgârî 250 kuruşa yükselirken, kabul etmek istememişler ve sendikadan ayrılmış bulunuyorlardı.

Fakat, son zamanlardaki Madeniş Sendikasının geniş faaliyetleri, sendikanın aidatı yükseltmesinde haklı olduğunu göstermiş ve bu sebeple bu üç eski üye, tekrar sendika üyeliğine kabulleri için müracaatta bulunmuşlar ve 1 Nisan 1956 tarihinden itabaren biriken aidat borçlarını da ödeyeceklerini bildirmişlerdir..

Madeniş İdare Heyeti, 31 Ocak 957 tarihli toplantıda durumu müzakere etmiş ve eski borçları ödemek şartı ile, sabık üyelerin tekrar üyeliklerinin devam etmesini kabul etmiştir. Bu duruma göre üyeler eski kıdemleri ile tekrar üye olmuşlardır. Yalnız Madeniş yardım sandığından ancak istenilen kıdemlerin yeniden ikmalinden sonra faydalanacaklardır.

Kendilerini tebrik eder, başarılar dileriz.

inkişaf

(Baştarafı 1 incide)

şu sözleri söylemiştir: "Bu Memlekette işçi hayatının teminat altında bulunabilmesinin tek şartı sendikaların inkişafıdır.,,

Öyle ise, her türlü fikrî veşahsî ayrılıkları ortadan kaldıralım, Sendikaların inkişafı yolunda elbirliği ile çalışalım. Bu da ancak Sendika sayısını azaltmak ve üye sayısını çoğaltmakla Mümkün olacaktır.

Maluliyet

(Baştarafı 1 incide)

Üç aylık 256 lira 55 Kuruş olmak üzere sigortlıya biriken paralarının gönderildiği yolunda Madeniş Sendikasına malûmat verilmiştir.

Gene Madeniş Sendikası üyelerinden kazazade Ali Şahin Kaya'nın durumu da Ankara'ya intikal ettirilmiştir. Fakat dosyada bir eksiklik dolayısiyle, genel müdürlük Eminönü Şubesinden açıklayıcı rapor istenmiştir.. Sendika işi takip etmekte ve kısa zamanda meselenin hallini istemektedir.

Yeni Yılın İlk İşçi Semineri

Geçen seneler olduğu gibi İş ve İşçi Bulma Kurumu, işçi yetiştirme seminerlerine başlamıştır..

Bu sene, bu çalışmalar üç koldan yapılacaktır:

Birinci seminerlere, hiç seminere iştirak etmemişler devam edecek, ikinci seminerler ise, geçen seminerlere iştirak edenlerin devam ile tekâmül kursları olacak ve üçüncü çalışmalar olarak ta iş yerilerinde konferanslar tertip edilecektir.

Geçen senekilerin ayni olmak üzere 50 mevcutlu bir seminer 4-2-957 Pazartesi günü saat 16.30 da kurumda açılmış ve çalışmalarına başlamıştır. Bu seminere Madeniş Sendikasından Zeki Utku (Bakırköy Emaye Fb. Mümessili), İsmail Sığın (Av Fişeği Fb. İşçi Mümessili ve Sendika Merkez İdare Heyeti Üyesi), Sezai Eken (Şakir Zümre Madeni Eşya Fb. dan Sendika İdare Heyeti Üyesi) iştirak ettirilmiştir.

Bu seneki seminerlerde daha ziyade profesörlerin ders vermesinin göz önüde alınmış olması bizleri daha çok memnun etmiştir.

ZAYİ:

İ. E. T. T. İşletmelerinden aldığım pasomu ve İşçi Sigortalarından aldığım kartımı zayi ettim. Yenilerini alacağımdan eskileri hükümsüzdür.

Satılmış Ocaklı

MADEN - İŞ
15 günde bir Cumartesi günleri çıkar.
İçtimaî — İktisadî — Magazin gazetesidir.
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:
(Maden-İş Sendikası adına)
KEMAL TÜRKLER
Teknik Sekreter:
ORHAN TAŞAN
Baskı ve Dizgi:
VAKIT MATBAASI

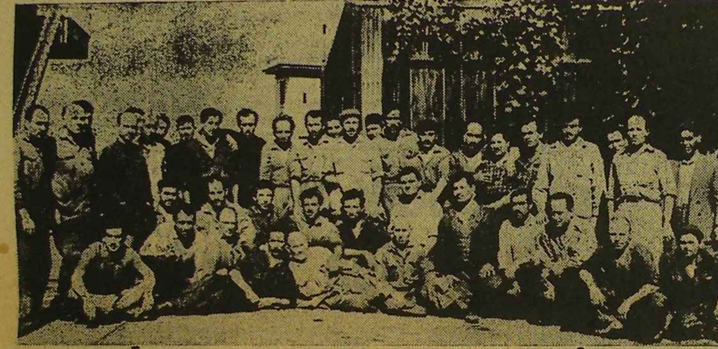
İŞYERLERİNDEN RÖPORTAJLAR

Samimiyetin ve iyi niyetin say ile sermayeyi kucaklaştırdığı işyeri AYVANSARAY ÇİVİ FABRİKASI

Türkiyenin en büyük çivi imâlâthanesi

Türkiyenin en büyük çini fabrikası çalışmaya başlamış. Haber bizi çok sevindirdi, derhal koştuk.. Müessese ve işçiler bizi gülerek karşıladılar.

Ayvansaray Çini Fabrikası Haliçin kenarında kurulmuş, ve zamanla tesbit edelen sanayi blögesine nakledilmesi istenen müesseselerden birisidir.

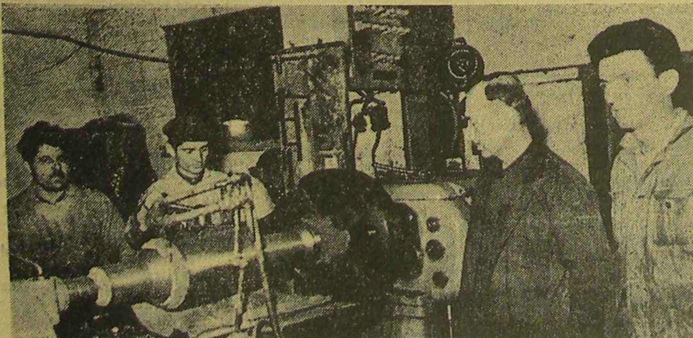
İktisâdi ve Sınai tesisat ve işletmeler T. A. Ş. nin büyük işlerlerinden biri olan müessese, 1929 senesinde kurulmuştur. Fabrika normal çallıştığı zaman, çok defa 2-3 posta olarak çalışır. Bazan fazla mesaili çalışması işçilerini bile sevindirir.

Normal çalışması ile buugün için 1500 ton tel çeker, 900 ton çini imâl eder. Telin fazlasını da diğer çini fabrikalarına ham madde olarak verir.

Senede ham madde olarak 170 bin ton tel, 108 bin ton çivi işlemektedir. İmâl edilen çiviler, inşaat ve sandık çivisidir.

Memleket kalkınmasında en mühim rolü oynamakta olan bu müesseseleri görmekle insanın adetâ göğsü kabarıyor.

Muhasebede müessesenin temel direklerinden birisini teşkil eden bir zatla konuşuyoruz; ve soruyoruz. Muhasebeci Mösyö Niko Petropoliadis, gayet samimi cevap veriyor: Başlıca derdimiz ham madde sıkıntısıdır; diyor, ve devamla, çünkü telin ve çivinin mevadi iptidâisi fırmaşin, ithâl malıdır. Fakat, ithalâtta olmadığına göre Karabük demirini işliyoruz. Buda, kâfi gelmiyor, diyor. Ve müessenin bu sebepten 45 aydır tamamen dur-

muş ta olduğunu, işçilerine yarım yevmiye ile bekletmek zorunda kaldıklarını, ayrıca yarım yevmiye ile bekleyen işçilerin geçim sıkıntılarını da düşünerek üzüldüklerini, fakat ne yazık ki, müessesenin elinde daha fazla imkân olmadığını izah ediyor.

Mevzuu, işçilere getirerek en az ücret alan işçiyi ve yapılan sosyal yardımları öğrenmek istiyoruuz.

Zeki muhasebeci, sosyal işler ile uğraşan memur Ahmet Küçükalp'in daha iyi izahat verebileceğini işaretle ona tavsiye ediyor.

Müessese, patron, memur, ve işçiler olarak her hususta kaynaşmış vaziyette, iç açıcı bir samimiyet havası esiyor.

Kendileri ile konuştuğumuz Ahmet ve Hakkı Beyler her hususta bize geniş izahat verdiler, çok defa eksikleri işçi mümessilleri tamamladılar.

Asgarî ücreti kadın ve çocuklar almak üzere, Ali Doğan, Hatice Balkan ve Nazmiye Varış'ın almakta olduğunu öğrendik. Saat ücretleri 82 kuruş. Bundan başka işçinin hissesine düşen yüzde 6 sigorta pirimini de ayrıca müessese vermektedir.

İşçiye, günde bir öğün yemek, ekmek, ve haftada en az iki defa tatlı veriliyor. (Tulumba tatlısı); yemek 1-2 kaptır. Ve doyuncaya kadardır.

Senede bir iş elbisesi, Haziran ve sene nihayetlerinde 15-75 lira arasında ikramiye, az miktar da prim (Kalifiye işçiye), bayramlarda birer kutu şeker, yarımşar kilo et, sonbahar aylarında odun ihtiyaçları parası olarak veya diğer ihtiyaçlar halinde verilen avanslar, müessece işçiye yapılmakta olan sosyal yardımlardandır.

Vaktiyle sendika adayları olarak seçilmiş bulunan işçi mümessilleri Ali Birdal, Nazmi Ergün ve Veysel Çakır, muhasebeden sonra bize iş yerini gösterdiler. Müessese geniş bir saha üzerine kurulmuş, yeni ilâve kısımları var. Ve günden güne büyümekte. Fakat, ne yazık ki, birçok makinalar ham maddesizlikten çalışmaz durumda.

Müessesenin, bu günkü halini almasında, işçilikten yetişmiş ve vaktiyle parmakla gösterilir sendikacılardan ustabaşı Ahmet Babalı'nın büyük emeği var. Bu gün tam maaşla tekaüt edilmiş, yerine gene işçilikten yetişmiş, Madeniş Sendikasının 2 numaralı kurucu üyesi, Enver İçten, ustabaşılık yapıyor.

Genç ustabaşı, makinaların boş durmasından, fabrikanın eksik işçi ile tam randımanlı çalışamamasından üzgün. Müessesede 95 (asgâri), 165, (azami) işçi çalışması lâzım. Bu gün 95 işçi çalışıyor.

Enver usta, mümessillerle birlikte bize makinaları gösteriyor. Ve bu makinalarda, çivi telinin, yay telinin, tavla telinin, galvanizli telin, dikenli telin ve muhtelif ebat ve boyda, inşaat (Kappice) çivisi ile ambalajlık telin nasıl yapıldığını gösteriyor.

Makinaların tamamına yakın ekseriyetinin, müessese işçileri tarafından yapılması veya yerli imalât olması bizi daha çok memnun ediyor.

İşçilerle konuşuyoruz, işçiler asgâri ücretin biran evvel tespit ve tatbikini ve asgârî ücretin 10 lira olmasını, senelik ücretli izinin biran önce tahakkukunu arzu etmekte olduklarını bildiriyorlar.

Müesseseden ne istediklerini soruyoruz: Memnun olduklarını bildiriyorlar. Müessesenin her 6 ayda bir işçi mümessilleri ve sendika ile temas ederek gerekli zammı yaptığını, yalnız bu sefer biraz geciktiğini, bunun da müessesenin 4-5 ay çalışmamasının neticesi olduğunu, böyle olmakla beraber müessesenin ayda olsa kendileri için bir zam düşünmekte olduğunu zannettiklerini söylüyorlar. Çocuk zammının hususi sektöre de teşkilini arzu ediyorlar.

Patronları merak ediyoruz. Şirketin bellibaşlı hissedarlarından Mühendis Ali Nabi Erenyolun ve Mahdumu Fikret Erenyolun da ayrı ayrı birer işçi kalfası ohk SHRSHRDLHRD babası olduklarını öğrenince, işçisi, ustabaşısı, işçi mümessili ve idarecilerin gülen yüzleri arasından memnuniyetle ayrılırken diğer bâzı işyerlerinin de niçin bu samimi ahenk içerisinde olamadıklarını düşünüyor ve bunda da belliki bir sır vardır diyoruz ve bu samimiyetin kucağından güç ayrılıyoruz.

Maden-iş Röportaj Ekibi

Maden - işin Mümtaz davetlileri Şehrimizden memnun ayrıldılar.

"Kasaları ve keseleri birleştirelim,,

Değirmisaz kömür işçileri sendikası reisi İ. Hakkı Ertekin ve üvelerden Fahri Özdemir, hem kendi sendikalarının ve hem de hususî işleri dolayısiyle, Madeniş Sendikasına şeref vermişler, birkaç gün Madeniş sendikasının davetlisi olarak kalmışlardır.

Haber aldığımıza göre, esasen bundan bir müddet evvel de Madeniş Sendikası, Değirmisaz kömür işçileri Sendikasını davet etmiş bulunuyordu.

Davetliler, bazı işyerlerini gezmiş ve İstanbuldaki sendika çalışmaları hakkında kendilerine izahat verilmiştir.

Davetliler çok memnun olmuşlar, ayrılırken İ. Hakkı Ertekin "Müşterek dâvamızda kasaların ve keselerin birleşmesi lüzumludur" demiş, memnunluklarını belirterek 9.2.957 Cumartesi günü İstanbuldan ayrılmışlardır.

Davete icabet edilemedi

Kırıkkale Makina ve Kimya İşçileri Sendikası, 10-2-957 tarihinde normal kongresini yapmıştır.

Sendika, iki gün önce gelen bir dâvetiye ile, Türkiye Madeniş Sendikasını kongreye dâvet etmiş, fakat Madeniş Sendikası, vaktin darlığı sebebi ile dâvete icabet edememiştir.

Madeniş idarecileri, ileride ziret borçlarını ifa etmek kararında olduklarını bildirmişlerdir.

Kardeş sendikaya başarılar dileriz.

İş emniyeti noksanlığı 2 işçi yanarak öldü

İş emniyetsizliği yüzünden 2 genç işçimiz daha yanarak feci şekilde öldüler.

Antratik Tavukçuoğluna ait Hasköyde Hasköy caddesi No: 2778 noda Kurulu Elektrik Malzemeleri imâlathanesinde çalışmakta olan Süleyman Kurt ile 14 yaşlarında Fevzi Eren 7-2-957 Perşembe günü saat 19 ilâ 20 sıralarında Elektriklerin arıza yapması ile kibrit yakarak mumla çalışmak istemişler, fakat bu atelyede kofrezleri boyamak için benzol kullanıldığından tecrübe görmemiş ve şimdiye kadar böyle her hangi bir işte çalışmamış olduklarından, yakmış bulundkları kibritten ani olarak bir patlama vuku bulmuş ve bunu takiben de atelyenin içini alevler sarıyor işçiler çıkacak yer buulamıyarak malûm olduğu veçhile bu binanın dört tarafı kâğıt olmakla beraber güneş yüzü görmez. Ne zaman buradan geçsem demir kapısı kapalıdır. Ve demir pencereleri de ayni vaziyettedir.

Hariçten yetişenler zorla kapıyı açıyor ve işçilerden Süleyman Kuurt'u ağır şekilde yanmış olarak kurtarıp derhal ilk yardım hastahanesine gönderiyorlar; fakat 3 günlük ve sigortasız olan Fevzi orada daha hayatının 14 yaş baharını yanarak bitiriyor. Ertesi günü 16 yaşındaki işçi de ağır yanma neticesinde arkadaşının yanına gidiyor.

Cabir METİLLİ

ücret'erej 100 krş. zam yapıldı

Türkiye Bakır Endüstrisi A. Ş. nin Topçuulardaki Bakır Tel Çekme fabrikası işçileri. ücretlere yüzde 40 zam yapılması hususunda Türkiye Madeniş Sendikasına müracaat etmişlerdir.

Sendika talebi tetkik etmiş, 8 ay evvel çıkarılan ihtilâf neticesi anlaşma ile yevmiyelere günde 100 kuruş zam yapıldıktan sonra, ekmek, şeker, otobüs, yumurta, fasulya, yağ gibi mübrem ihtiyaçlar fiatında ayarlama cinsinden bâzı artışları göz önüne alarak, müessese ile müzakerelere geçmiştir. 7-2-957 ve 11-2-957 tarihlerinde Sendika ile Müessese arasında yapılan müzakereler neticesinde bir anlaşmaya varılarak, işçi ücretlerine günde 100 kuruş zanı yapılmıştır..

Karşılıklı anlayış ve samimiyet içersinde varılan anlaşma neticesinde, müeessese, sendika ve işçiler, memnun olmuşlardır.

Anlaşma 7-2-957 tarihinden itibaren tatbike konulacaktır..

Işçiler o/o 5o Zam Istiyor Sendika ücreti 'düşük buldu

Hasköyde kurulu Kâmil Ellialtıoğlu'na ait soba fabrikası işçileri, 37 imzalı bir dilekçe ile Türkiye Madeniş Sendiksına müracaat ederek ücretlerine yüzde 50 nispetinde zam yapılmasını istemişlerdir.

Sendika, durumu etraflıca tetkik etmiş, işçilerin bir senedir zam almadıklarını ve müessesedeki işçi ücretlerinin mümasil iş yerlerindeki ücretlerden çok düşük olduğunu görerek, adı geçen müessese ile bir toplulukla iş ihtilâfı çıkarımasına karar vermıtir..

8. 2. 957 tarihinde işyeri yazıhanesinde yapılan ilk uzlaşma toplantısında işveren zam vermek istemediğini bildirğinden ihtilâf, kesin uzlaşma safhasına intikkal etmiştir.

Sendika temsilcileri, ihtilâfın mutlaka müsbet neticeleneceğini, çünkü işçi ücretlerinin, ağır iş olmasına rağmen çok düşük seviyede bulunduğunu bildirmişlerdir..

Önümüzdeki günlerde bir müfettiş aracılığı ile, kesin uzlaşma safhası ikmâl edilecek ve me Atölyesi Elektrikçi 15 Sicilli Kemalettin İlen ihtilâf İl Hakem Kuruluna götürülecektir.

Eski Haklàr tahakkuk etti

Halen Değirmisaz kömür havzasında işçi, oranın ve Madeniş sendikasının üyesi bulunan Fahri Özdemir'in vaktiyle çalışmış olduğu Rami, Topçular kışla cad - desi No: 5 te kurulu İbrahim Yılmaza ait Bosfor makina imalâthanesindeki eski hakları tahakkuk ettirilmiştir. Misafirler ve müracaatçı üye ile birlikte giden Madeniş Yıldırım ekibi, faz'a mesailer, Pazar ve genel tatil yevmiyeleri ve vaktiyle vuku bulan kaza tazminatı olmak üzere, işverenle temas neticesinde meseleyi halletmiş ve anlaşma neticesinde 7500 lira tahakkuk ettirilmiştir.

Maden işe üye ol..

ZAYİ

İşçi Sigortaları Kuruumu Beyoğlu Şubesinden aldığım 180851 sayılı Sigorta Kartımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

DZ. Bankası Ş. H. İşlet-